

VODIČ ZA RODITELJE

u vezi sa imunizacijom protiv oboljenja izazvanih humanim papiloma virusima (HPV)

Zašto se vakcina protiv oboljenja izazvanih HPV daje kod dece u adolescentnom periodu?

- Vakcina stvara bolji imunitet protiv oboljenja izazvanih HPV ako se primeni u detinjstvu u odnosu na primenu u starijem uzrasnom dobu.
- Vakcinacija protiv oboljenja izazvanih HPV je efikasnija u preveniji oboljenja izazvanih ovim virusom ako se vakcinacija otpočne pre stupanja u seksualne odnose.
- Većina muškaraca i žena u svetu će, tokom života, doći u kontakt sa bar jednim tipom HPV. Vakcinacijom se može smanjiti rizik od HPV infekcije.
- Većina osoba koja se zarazi HPV i ne zna da ima ovaj virus u organizmu.
- HPV se lako prenosi kontaktom preko kože/sluzokože zaražene ovim virusom.
- Opsežnim kliničkim studijama bezbednosti HPV vakcine dokazano je da ona ne prouzrokuje ozbiljne neželjene reakcije.
- Vakcina je veoma efikasna protiv tipova HPV koji prouzrokuju rak grlića materice (u čak 70 % slučajeva sprečava nastanak bolesti).
- U 90% slučajeva vakcina je efikasna u zaštiti od dobijanja genitalnih kondiloma.

Šta su Humani papiloma virusi? (HPV)

HPV predstavlja vrstu virusa koji mogu da prouzrokuju infekciju kože ili sluzokože na različitim delovima tela. Postoji preko 120 tipova HPV virusa koji mogu prouzrokovati infekcije/oboljenja. Neki tipovi HPV izazivaju genitalne kondilome, a neki nastanak promena na grliću matrice, ženskim i muškim polnim organima, čmaru, usnoj duplji i ždredu, koje mogu dovesti do pojave raka na pomenutim mestima.

Koliko je česta HPV infekcija?

Infekcija HPV je česta i čovek je jedini rezervoar infekcije. Prema podacima iz više epidemioloških istraživanja, svi seksualno aktivni muškarci i žene će se u toku života biti zaraženi nekim od tipova HPV. HPV infekcija predstavlja najčešću polno prenosivu bolest u svetu i ona predstavlja najčešći uzrok pojave raka grlića materice i raka usne duplje i ždrebla.

Koliko je ozbiljna HPV infekcija?

HPV infekcija može biti veoma ozbiljna. Većina ljudi u toku života se uz pomoć prirodnog imuniteta izbori sa HPV infekcijom, međutim postoje osobe čiji imuni sistem nije uspeo da eliminiše infekciju i tada dolazi do pojave oboljenja kao što su rak grlića materice, ženskih i muških polnih organa, čmara, usne duplje i ždrebla. U Srbiji svake godine oko 1250 žena oboli od raka grlića materice, a oko 500 žena nažalost umre od posledica ovog oboljenja.

Kako se prenosi HPV?

HPV se prenosi najčešće seksualnim putem, ali se može preneti i kontaktom sa delovima kože/sluzokože koja je inficirana ovim virusom. Moguće je da je osoba već inficirana HPV, a da ne zna, i da prenese ovaj virus drugoj osobi.

Da li se infekcija HPV može lečiti?

Postoje dostupne medicinske procedure za zdravstvene probleme koje prouzrokuje HPV kao što su genitalni kondilomi, promene na grliću materice i rak grlića materice. ▶

U većini slučajeva (70-90%), naše telo se odupre infekciji virusa prirodnim putem uz pomoć imuniteta. Na žalost, u nekim slučajevima (5-10%) prirodni imunitet nije u mogućnosti da se izbori sa infekcijom i time se povećava rizik za obolevanje od teških bolesti poput raka.

Šta je primarna prevencija HPV?

Primarna prevencija oboljenja izazvanih HPV se sprovodi vakcinacijom, čime se podstiče imunitet organizma kako bi se sprečio nastanak infekcije koja može dovesti do pojave ozbiljnih zdravstvenih problema, kao što je pojava raka grlića materice. Vakcina se može dati devojčicama i dečacima od navršених 9 do navršених 13 godina života, uključujući i trinaestu godinu, u dve doze u periodu od šest meseci.

U kom uzrastu bi moja devojčica ili dečak trebalo da prime HPV vakcinu?

Vakcinacija sa dve doze HPV vakcine preporučuje se devojčicama i dečacima od navršених 9 do navršених 13 godina života, uključujući i trinaestu godinu, u dve doze u periodu od šest meseci. Najveća efikasnost HPV vakcine dokazana je u periodu pre otpočinjanja seksualnih odnosa, jer postoji verovatnoća da će do prenosa HPV doći već kod prvog seksualnog odnosa ili prilikom kontakta za inficiranim delom kože ili sluzokože. Takođe, vakcinacijom se stvara bolji imunitet u detinjstvu, koji će se suprotstaviti infekciji nastaloj kasnije tokom života.

Da li je HPV vakcina bezbedna?

Sve vakcine koje se nalaze u upotrebi prethodno prolaze dugogodišnje detaljno ispitivanje bezbednosti. Kada počnu da se primenjuju u populaciji, kontinuirano se prati njihova bezbednost. Za proveru bezbednosti HPV vakcine sprovedene su brojne studije, a rezultati ovih studija pokazuju visoku bezbednost imunizacije ovom vakcinom. U studijama bezbednosti HPV vakcine koje su započete još 2006. godine, kada je vakcina i počela sa primenom u Sjedinjenim Američkim Državama, a kasnije i u Evropi, nije zabeležen niti jedan slučaj ozbiljnih neželjenih reakcija koje su povezane sa primenom HPV vakcine.

Da li je HPV vakcina efikasna?

HPV vakcina se pokazala kao veoma efikasna u zaštiti od tipova HPV kojima je namenjena. Studije koje su pratile efikasnost vakcine u odnosu na period kada je imunizacija započela, pokazale su smanjenje obolevanja izazvanih ovim tipovima HPV, u odnosu na period pre uvođenja imunizacije.

**Razgovarajte sa
vašim pedijatrom/
izabranim lekarom
o načinu zaštite
vašeg deteta
od oboljenja
izazvanih HPV!**

Reference:

- Institut za javno zdravlje Srbije „Milan Jovanović Batut”, www.batut.org.rs, www.skriningsrbija.rs
- American College of Obstetricians and Gynecologists (ACOG) Committee on Adolescent Health Care. Fact Sheet: Human Papillomavirus www.acog.org.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC). National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion. HPV and Cancer. www.cdc.gov/hpv/cancer.html
- CDC. National Center for Emerging and Zoonotic Infectious Diseases. Vaccine Safety: Human Papillomavirus Vaccine. www.cdc.gov/vaccinesafety/Vaccines/HPV/index.html
- CDC. National Center for HIV/AIDS, Viral Hepatitis, STD, and TB Prevention. Genital HPV Infection Fact Sheet. www.cdc.gov/std/HPV/STDFact-HPV.htm
- CDC. National Center for Immunization and Respiratory Diseases. HPV Vaccine-Questions and Answers. www.cdc.gov/vaccines/vpd-vac/hpv/vac-faqs.htm
- CDC. National Center for Immunization and Respiratory Diseases. Preteens and Teens Need Vaccines Too! www.cdc.gov/Features/PreteenVaccines.
- Reduction in human papillomavirus (HPV) prevalence among young women following HPV vaccine introduction in the United States, National Health and Nutrition Examination Surveys, 2003- 2010. J Infect Dis. 2013 Aug 1; 208(3):385-93.
- Related press release: www.cdc.gov/media/releases/2013/p0619-hpv-vaccinations.html

